

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

Investește în oameni!

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară nr. 1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.5 „Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării”

Titlul proiectului: „**Rute de excelență academică în cercetarea doctorală și post-doctorală – READ**”

Academia Română - operator de date cu caracter personal nr. 17207 în scopul declarat "derulare programe post-doctorale"

Beneficiar: ACADEMIA ROMÂNĂ

Contract nr. POSDRU/159/1.5/S/137926

Răspunsuri la întrebări – Prof. Univ. Dr. Emil Dinga

1. Acatrinei Marius Cristian

- soluția este de tipul geometriei variabile; asta nu se poate asigura decât cu ajutorul stabilizatorilor automați; riscul sistemic este, principial, impredictibil; în loc să-i asociem distribuții de probabilitate obiective (ceea ce este posibil, dar este o eroare metodologică) mai bine asigurăm antifragilitatea (alături de redundanță, aici pot funcționa stabilizatorii automați)

2. Avram Emanuela Maria

(1)

- state of the art nu are rolul de a indica erudiția autorului (care nu interesează pe nimeni), ci de a poziționa opinia autorului în raport cu statu quo-ul; deci:
  - o prioritate logică au opiniile personale
  - o acestea trebuie argumentate în cadrul (în linie, sau în opoziție) cu pozițiile exprimate în literatura de specialitate
  - o trebuie vizate doar acele opinii din literatura de specialitate care au tangență cu opiniile personale exprimate

(2)

- relația de cauzalitate dintre două variabile nu poate fi testată dacă nu există o ipoteză de cauzalitate emisă; altfel, se calculează niște simple corelații statistice, care nu au legătură cu cauzalitatea
- dacă nu este vorba despre testarea cauzalității, ci doar despre testarea corelației statistice, atunci forma analitică a corelației nici nu interesează (ar interesa dacă ar fi vorba despre cauzalitate), interesează doar intensitatea corelației; așadar, forma analitică a corelației trebuie aleasă după forța corelației, așa încât predicția bazată pe această corelație să fie cât mai veridică (atenție, predicția bazată pe corelație, nu pe cauzalitate)

3. Bratu Mihaela

(1)

- ?

(2)

- ?

4. Bredea Gabriela Maria

- ?

5. Chioșa Ana-Raluca

- ?

6. Ciora Costin

- patrimoniul cultural ar trebui încadrat în categoria mai largă a capitalului fizic antropoc (în opoziția cu capitalul fizic natural)
- valoarea (prețul) capitalului fizic antropoc ar trebui văzut pe baza funcțiilor pe care acesta le asigură; prin analogie cu cazul capitalului fizic natural, am putea avea următoarele funcții: a) funcția de sursă de venituri; b) funcția de absorbție de venituri; c) funcția de creștere a calității vieții; d) *funcția de fixare axiologică*; e) *funcția de transfer cultural (temporal, spațial)*

7. Ciutacu Ileana

(1)

- s-ar putea porni de la una dintre constantele lui Feigenbaum ($4,6692 = \frac{2 \cdot F}{\ln 2}$; $2,503 = \frac{2 \cdot F + 1}{\ln 2 + 1}$), deoarece la această valoare apar bifurcațiile în sistemele haotice (F este numărul de aur: 1,618, adică raportul dintre oricare doi termeni, $\frac{x_i}{x_{i-1}}$, cu $i \geq 13$)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOS DRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

(2)

- atributele de sustenabilitate: unul singur – orice output al oricărui subsistem al sistemului este, în mod complet (fără rest), și cel târziu la capătul final al orizontului de timp avut în vedere, input în cel puțin unul dintre subsisteme
  - o acest atribut este universal, dacă ne referim la sisteme dinamice
- predeosebire de optimalitate care trebuie să aibă un orizont finit de timp (optimizările la orizont de timp infinit nu au decât o semnificație matematică și sunt impuse tot de considerente de simplitate a calculului formal), sustenabilitatea trebuie să-și stabilească un orizont de timp finit
- orizontul de timp trebuie să fie cuprins între momentul la care procesul circular este inițiat și momentul la care structura sistemelor se modifică în gradul la care procesul circular este periclitat (apar noi subsisteme, fie natural, generate de însăși funcționarea sistemului în cauză, fie discreționar; dispar unele subsisteme existente, tot pe cele două căi alternative)
- deci, nu este nevoie de cinci sau de alt număr de atribute de sustenabilitate; este suficient cel propus; dar, este nevoie de modelarea formală a condițiilor care asigură procesul circular fără rest și neîntârziat

8. Criste Adina

- cred că criteriile de clasificare a instrumentelor trebuie să „epuizeze” scopurile posibile (NB: dacă scopurile însele sunt ierarhizabile logic sau cronologic, atunci analiza trebuie adaptată în consecință)
  - o scopuri posibile:
    - reducerea/controlul *volatilității* variabilelor nominale din portofoliul specific
    - crearea rezilienței la nivelul optim *costuri cu reziliența/pierderi din nereziliență*
    - asigurarea *anti-ciclicității*
    - asigurarea *robusteții*
    - asigurarea *antifragilității*

9. Diaconășu Delia-Elena

- interpretarea rezultatelor unei analize empirice nu are sens în afara existenței prealabile a unei ipoteze/teorii
- dominanța/prevalența factorilor cauzali interni vs. externi este și ea un rezultat al ipotezei/teoriei
- dar poate că, în loc de factori cauzali, s-ar putea identifica, cuantifica și analiza factori de dependență, factori de contagiune, în opoziție cu factori idiosincracici, factori de decoerență etc.
- date empirice legate de investitori și de deciziile de investiție se pot și construi, nu doar citi undeva: este vorba despre identificarea indirectă, prin efecte, a injecțiilor monetare generate de comportamentul investițional

10. Hordau Anne Marie Andreea

- formularea unei ipoteze privind criteriul sau criteriile de comportament emigraționist este o etapă sine qua non a cercetării fenomenului în cauză
- renunțarea la o analiză bazată pe cost-beneficiu, și chiar la o analiză bazată pe un model de raționalitate completă, de tip neoclasic
- identificarea unei dominante de raționalitate limitată (Simon), a unei geodezice care constrânge comportamentul emigraționist
- propunere de ipoteză de lucru: construirea unei funcții de potențial emigraționist

11. Iatagan Mariana

- ideea fundamentală este aici formularea scopului finanțării educației
  - o realizarea unei educații de masă
  - o realizarea unei educații de elită/de nișă etc.
- formularea scopului relativizează fundamentarea finanțării
  - o se finanțează elevul
  - o se finanțează educatorul
  - o se finanțează binomul elev-educator
- finanțarea a o funcție de rezultate trecute este discutabilă (depinde de conjunctură, de dotarea inițială etc.); în orice caz este prociclică
- finanțarea în funcție de rezultate așteptate pare mai justificată, pentru că trimite spre scop
  - o trebuie să aibă la bază o monitorizare etapă, bazată pe angajamente

12. Ionescu Gabriela-Mariana

- o metodologie de cercetare reprezintă o descriere logică, cronologică și de alocare de resurse pentru atingerea unui scop trecând prin etape și obiective intermediare coerente, consistente și convergente în direcția scopului
- o meta-metodologie (metodologie de cercetare a metodologiei de cercetare, fie sub aspectul proiectării ei, fie sub cel al evaluării ei) este tot o metodologie de cercetare; diferența meta-metodologiei față de metodologie constă în scop

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

- așadar, o meta-metodologie va cuprinde, ca și metodologia, două module distincte, dar corelate logic
  - o un corp de principii, nespecifice
  - o un corp de ipoteze, specifice
- scopul meta-metodologiei: elaborarea (sau analiza, după caz) a unei metodologii (NB: metodologia trebuie specificată pentru meta-metodologie, așa cum obiectul cercetării este specificat pentru metodologie)
  - o corpul de principii va trebuie să permită construirea corpului de principii ale metodologiei
  - o corpul de ipoteze va trebui să permită construirea corpului de ipoteze ale metodologiei

13. Ioniță Maria Ramona

- atât timp cât mediul economic furnizează input-uri evaluabile monetar, respectiv primește output-uri evaluabile monetar, el trebuie luat în calculele de tip contabil
- problema aici, este evaluarea monetară a acestor input-uri și output-uri
- cred că managementul (pilotarea) sustenabilității ecosistemului (organizația + mediul său natural și antropic) depinde în mod crucial de o contabilitate deschisă (în sensul în care vorbim despre economia deschisă)
- eu aș propune o contabilitate a bilanțului entropic dintre firmă și mediul său, dacă acceptăm, așa cum cred eu, că o măsură extrem de pertinentă a sustenabilității este bilanțul entropic
- NB: organizația este un sistem disipativ, așa cum este și individul, deci determinantul său entropic este esențial

14. Jora Octavian Dragomir

- chestiunea „economiei culturale” poate fi abordată din două perspective:
  - o *perspectiva bunurilor simbolice* (nu numai Bourdieu – Economie bunurilor simbolice dar și Limbaj și putere simbolică dar, mai ales, Cassirer – Filosofia formelor simbolice, probabil doar volumul 1; cred că și Wittgenstein – cel din Cercetări filosofice, nu din Tractatus logico-philosophicus)
    - această abordare îmi pare că ar trebui să fie funcționalistă
    - aici s-ar încadra primele două probleme ridicate de post-doctorand
  - o *perspectiva determinismului cultural al economiei*: această perspectivă mi se pare mai apropiată de sintagma „economie culturală” decât prima (aici s-ar putea merge înapoi până la Spengler)
    - această abordare îmi pare că ar trebui să fie structuralistă
    - aici s-ar încadra ultimele două probleme ridicate de post-doctorand
- nu înțeleg prea bine expresia „dinamica economică a fenomenului cultural”

15. Litan Daniela Elena

(1) ?

-

(2) ?

-

16. Macovei Octav Dănuț

- comportamentul pro-mediul este o specie a unui gen, genul fiind comportamentul comunitar; prin comportament comunitar înțeleg un comportament care nu se bazează pe optimizarea relației cost-beneficiu (nici măcar pe termen lung)
- așadar, trebuie analizat genul: comportamentul comunitar, care implică: altruism, compasiune, empatie, deci valori generatoare de externalități pozitive private
- decalajul de opțiune (cred că expresia nu este potrivită în limba română: ar trebui să folosim expresia disonanță acțională, adică contradicție între atitudine și motivație, ultima ducând la acțiune)
- dar să ne întoarcem puțin la Peirce: după cum se știe, el a susținut că o acțiune este generată cu necesitate dacă se formează o convingere: de exemplu o certitudine, care este o specie de convingere (certitudinea este o credință); deci, disonanța acțională (în engleză ar putea fi acțional dissonance, prin analogie cu cognitive dissonance)
- așadar, atât conceptual, cât, mai ales, empiric, ar trebui studiat mecanismul disonanței acționale (repet, care nu are nici o legătură cu analiza cost-beneficiu)

17. Mașca Ema

- conservatismul (în înregistrările contabile, dar și în orice alt domeniu) este o specie de prudențialitate
  - o avantajul conservatismului este acela că reduce riscurile (nu incertitudinea, asupra căreia nu are nici o influență)
- legătura dintre sustenabilitate (termenul, folosit la nivel micro, este forțat) și conservatismul contabil nu este așa de clară cum se crede și, de altfel, pot exista și contradicții între ele
  - o o înregistrare imprudentă a unui venit incert poate, de exemplu, prin publicitate, să atragă exact resursele care sunt nesigure; după cum, o omitere a unei pierderi care are o probabilitate nu prea mare, poate să aibă din nou un efect benefic, deoarece generează acțiuni de acoperire a riscului asumat
- în general, cred că contabilitatea conservativă este un puternic generator de hazard moral

UNIUNEA EUROPEANĂ

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

- NB: eu aş analiza și conceptul în oglindă, pentru a vedea impactul: *contabilitatea exuberantă* (de ce post-doctoranda nu ar introduce acest termen în comunitatea științifică, printr-un articol de specialitate?); s-ar putea ca beneficiile contabilității exuberante să depășească beneficiile contabilității conservative (exclud orice legătură între contabilitatea exuberantă și contabilitatea creativă)

18. Mocanu Floarea

- ideea generală este aceea că riscul nu poate fi apreciat decât în mod inductiv (de exemplu, prin asocierea de distribuții de probabilitate obiectivă evenimentelor de excedent sau de deficit al trezoreriei)
- problema este dacă și în ce măsură soldul trezoreriei este o mărime aleatoare; pe de o parte, dinamica sa este perfect deterministă pe baza ordonanțării încasărilor și plăților (nu a veniturilor și cheltuielilor), iar, pe de altă parte unele fluxuri de încasări pot fi supuse riscului
- părerea mea este că fluxurile de încasări nu se confruntă cu risc, ci cu incertitudine, din două motive: a) este posibil să nu avem o arhivă pentru tipologia fluxurilor de încasări în cauză (ca urmare, nu putem obține nici o distribuție de probabilitate pe care s-o asociem fluxurilor de încasări) **NB**: lăsăm la o parte nerealismul absolut al utilizării de probabilități obținute pe cale inductivă, deci care se vor aplica la situații care diferă în mod necesar de cele care au condus la inducția respectivă; b) este posibil ca incertitudinea să fie generată de parametri idiosincracici, deci care sunt „tratabili” cu ajutorul așteptărilor (sau, dacă vrei, al probabilităților subiective); ambele motive exclud, deci, probabilitățile obiective, exclud deci existența și cuantificarea riscului
- soluția mea: proiectarea antifragilității trezoreriei, pe baza construirii unui portofoliu de active și pasive sustenabil (nu optim)

19. Moise Daniel

- mai întâi ar trebui definit conceptul de audiență: cred că următoarele predicate de suficiență ar trebui reținute pentru definiție
  - o este o formă de *comunicare*, deci implică un generator de semne (individual sau colectiv, informal sau instituțional) și un receptor de semne (individual sau colectiv, informal sau instituțional)
  - o generatorul și receptorul de semne sunt *contemporani*
  - o comunicarea se produce *instantaneu* (cel mult cu întârzierea tehnologică); de exemplu, audierea unei înregistrări nu ar trebui să fie numită audiere, ci lectură
- astfel cum a fost definit, cred că o tipologie generală a audienței ar putea fi următoarea (după interacțiunea generator-receptor de semne):
  - *audiență directă*: generatorul și receptorul pot interacționa în interiorul duratei de realizare a comunicării (în timp real)
    - audiență directă *imediată*, care implică prezența fizică simultană și în același spațiu (implică comunitate simultană de timp și de spațiu) a generatorului și a receptorului de semne
    - audiență directă *mediată*, care implică comunitatea de timp și non-comunitatea de spațiu
  - *audiență indirectă*: generatorul și receptorul pot interacționa numai după finalizarea comunicării (în timp contemporan)
    - audiență indirectă *imediată*, care implică comunitatea de spațiu, și non-comunitatea de timp
    - audiență indirectă *mediată*, care implică non-comunitatea de spațiu și non-comunitatea de timp

		comunitate de spațiu	non-comunitate de spațiu
comunitate de timp		audiență directă imediată (ADI)	audiență directă mediată (ADM)
		audiență indirectă imediată (AII)	audiență indirectă mediată (AIM)

20. Moise Titei Adina

- construirea unui indicator compozit este o direcție greșită (se prezumă trei lucruri care sunt nerealiste: a) identitatea preferințelor la indivizi diferiți; b) stabilitatea preferințelor, în timp, la același individ; c) comensurabilitatea (atenție, nu cuantificabilitatea sau măsurabilitatea, fie cardinală, fie ordinală) preferințelor indivizilor diferiți)
  - o întrebare suplimentară: pe ce bază algebrică agreg (însușez) indicatorii (sau gap-urile) în cauză?
- soluția instrumentală este construirea unui vector (compararea vectorilor este rezolvată din punct de vedere matematic)
- chiar și așa, subzistă o serie de probleme dificile:
  - o gap-urile numerice nu semnifică neapărat inegalități, ele pot să acopere perfect așteptările maxime ale fiecărui individ

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

- evaluarea nivelurilor unui indicator economic, făcută de indivizii înșiși, este diferită de cea conferită de cercetător
- între reducerea gap-urilor diversilor indicatori (cu referire la indivizi diferiți) și reducerea inegalității dintre acei indivizi (dacă am accepta că gap-urile semnifică inegalități) relația este neliniară (neproportională), din cauza diferențelor între utilitatea marginală acordată reducerii gap-ului (și care depinde nu numai de evaluările subiective ale indivizilor, dar și de poziția în care se situează gap-ul în cauză (de exemplu, într-un sistem de coordonate cartesian)
- ce aș face eu:
  - 1. aș construi un vector cu indicatorii (sau cu gap-urile) avuți (avute) în vedere, pentru fiecare moment de timp și pentru fiecare individ (sau pentru fiecare clasă omogenă de indivizi pe care-i pot construi, considerate a avea valori similare pentru așteptări), și în nici un caz un coeficient compozit
  - 2. aș construi un coeficient de echivalare a diverselor clase de indivizi, probabil pe baza mecanismului marginal
  - 3. aș determina valorile echivalente ale gap-urilor

21. Nichita Ramona Anca

- (post-doctoranda a solicitat sugestii *pertinente*; acum, nu știu cât de pertinente sunt sugestiile pe care le fac!!!)
- structura chestionarului trebuie să urmărească 4 paliere:
  - valorile care ar putea să „transfere” educația fiscală în comportament de conformare fiscală voluntară
  - convingerea care ar fi generată de valori
  - motivația care ar fi generată de convingere
  - acțiunea care ar fi generată de motivație
- întrebările trebuie să evite cu desăvârșire referirea directă la legătura (cauzală, condițională etc.) dintre educația fiscală și comportamentul de conformare voluntară la norma fiscală
- întrebările trebuie să încerce să identifice tipul de raționalitate pe care interviueatul îl are în vedere atunci când își proiectează comportamentul fiscal
  - raționalitate *utilitaristă* (analiză cost-beneficiu al conformării/non-conformării)
  - raționalitate *morală individuală atee* (legile trebuie respectate pentru ele însele, nu pentru sancțiunea pe care o implică)
  - raționalitate *morală comunitară atee* (dacă toți am fi călăreți liberi, cum ar mai rezista comunitatea?)
  - raționalitate *morală de tip religios*

22. Pană Marius Cristian

(1)

- (câteva sugestii conceptuale și metodologice)
  - există opinii (dar și studii empirice) care infirmă rolul causal al educației în creșterea economică (vezi și Taleb, *Antifragil*)
  - perspectiva educației ca bun public (deci ca externalitate pozitivă) trebuie atent justificată
    - educația gratuită obligatorie poate fi considerată o externalitate publică pozitivă (consumatorului nu i se cere aprobarea, deși, prin adoptarea legii educației în Parlament, se poate considera că i s-a cerut această aprobare, la nivel reprezentativ; ceea ce înseamnă că sunt dubii chiar cu privire la educația gratuită obligatorie că ar fi externalitate publică pozitivă)
    - educația gratuită facultativă (îndeosebi educația terțiară) nu este, în nici un caz, de natura externalității publice pozitive
    - educația non-gratuită facultativă nu este o externalitate, ci un bun (serviciu) cumpărat
  - cred că definiția externalității, în general, ar trebui revizuită; următoarele predicte de suficiență ar putea sta la baza definiției externalității:
    - este vorba despre un efect care afectează pe altcineva decât pe cel care l-a cauzat
      - în ipoteza că-l afectează pe însuși producătorul său, externalitatea nu verifică predicatul de suficiență care urmează (producătorul este implicat „de acord” să suporte efectul)
    - efectul se manifestă fără ca, în prealabil, cel care suferă efectul să-și fi dat acordul pentru asta (prin acord poate fi înțeles orice declarație sau faptă a suportatorului efectului: solicitarea unei plăți, pentru cazul externalității negative, plata unui preț, pentru cazul externalității pozitive)
      - aici se poate glosa pe chestiunea dacă acordul trebuie dat în mod nemijlocit sau poate fi dat și în sens generic (cum e legea educației)
    - absența acordului privind suportarea efectului este perpetuă (dacă cel care suferă efectul își dă acordul în... post-alabil, atunci externalitatea dispare)

(2)

- costul de tranzacție este o specie a unui gen mai cuprinzător, pe care am putea să-l numim cost de obiectivare

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

- costul de tranzacție este costul care însoțește (prin adiție la „costul nominal”) orice act (prin act se înțelege, cum știm, exteriorizarea unei intenționalități, și prin care se modifică starea mediului)
  - o deci, costul de tranzacție nu apare numai în legătură cu drepturile de proprietate
  - o ex: vreau să ridic un bolovan, dar nu am destulă putere, și trebuie să fac exerciții fizice în consecință)
- desigur, marea majoritate a costurilor de tranzacție se întâlnește în legătură cu actele economice, deci sunt legate de drepturile de proprietate

23. Sechel Ioana Cristina

- orice analiză de corelație (inclusiv de dependență reciprocă a variabilelor care descriu comportamentul investițional) trebuie să fie precedată (logic și cronologic) de o ipoteză privind comportamentul investițional
- desigur, trebuie definit, mai întâi, conceptul de comportament investițional; probabil că variabilele (predicatul de suficiență ale) acestui tip de comportament ar putea fi:
  - o pentru investitorii direcți
    - deținerea, actuală sau într-o perspectivă certă, a unui *excedent de active* (nu neapărat în formă monetară; poate fi, mai general, un excedent de active de tipul fiduciarității; - bogat nu e cel ce are bani ci cel ce poate procura oricând bani)
    - *preferința pentru viitor*
    - *preferința pentru risc*
    - *aversiunea la lichiditate* (menținerea activelor în formă non-financiară)
  - o pentru investitorii financiari
    - *preferința pentru lichiditate* (menținerea activelor în formă financiară)
    - *aversiunea la risc* (diversificarea portofoliilor)
    - *preferința pentru frontieră* (optimizarea dinamică)

24. Stoica Ivona

(1)

- ?

(2)

- ?

25. Tampu Diana Larisa

- deși modelul Vroom introduce așteptările (deci, probabilitățile subiective) el rămâne prizonierul modelului neoclasic (al raționalității perfecte) al deciziei și comportamentului
- sugestia mea ar fi să se mențină probabilitățile subiective asociate valențelor (pe oricare dintre rezultatele scontate) dar să se apeleze la conceptul de raționalitate limitată (Simon)
- astfel, cred că s-ar obține o dezvoltare benefică a modelului Vroom (inclusiv aplicat la cazul României)

26. Tudor Monica Mihaela

- reziliența reprezintă, într-adevăr, o capacitate a unui sistem de a-și conserva identitatea (de exemplu, prin stabilitate) prin răspunsul pe care-l dă impulsurilor din mediu (în sensul cel mai general)
  - o atenție: reziliență înseamnă și rezistență (stabilitate) la perturbări negative, dar și rezistență (stabilitate, inerție) la perturbări pozitive (de progres)
  - o această ambivalență a conceptului de reziliență trebuie discutată în mod științific
- reziliența este un parametru, o caracteristică a unui sistem și nu reprezintă nicidecum un proces (fie el și evolutiv!) care se produce în cadrul sistemului
- întrucât reziliența conservă identitatea sistemului, și întrucât identitatea unui sistem constă în structura sa, rezultă că reziliența este o caracteristică de tip structural, nu funcțional
- așadar, problema rezilienței se pune diferit în funcție de mărimea sistemelor (sistemele mari au structuri complicate – nu neapărat complexe, desigur – pe când sistemele mici au structuri simple)
  - o în cazul micii gospodării rurale avem de-a face cu sisteme „dotate” cu structuri simple
  - o structurile simple sunt ușor recompozabile (au o mai mare plasticitate, deoarece pattern-ul lor nu este complicat
  - o în plus, sistemele mici se pot organiza (de regulă, prin auto-organizare) în sisteme mai mari, ceea ce conduce la o structură de rețea
  - o rețeaua este mult mai stabilă (adică mai rezilientă) decât sistemul în sine, datorită comunicării masive, rapide, și spontane între nodurile rețelei: perturbările sunt mai ușor disipate prin această comunicare intra-sistem

27. Viasu Ioana

- ?

28. Vladu Alina Beatrice

- ?

29. Voicu Dorobanțu Roxana

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

- problema care se pune este, de fapt, aceea a inerțialității unui sistem;
- un sistem este inerțial atunci când între primirea unui impuls și producerea unei modificări a stării sistemului ca „răspuns” la impuls trece fie un timp foarte mare (în raport cu un standard acceptat), fie un timp infinit (practic, impulsul nu produce nici o modificare de stare în sistem)
- inerțialitatea se poate manifesta în două cazuri distincte
  - o impulsul este sub „pragul de semnificație” al sistemului: el, pur și simplu, nu este sesizat, este ignorat
  - o impulsul este disipat, neutralizat, amortizat în sistem, înainte ca el să producă vreo modificare de stare
- în cazul neatingerii pragului de semnificație, se poate „calcula” o cantitate de impuls prin produsul dintre intensitatea impulsului și timpul în care el acționează (cei doi factori fiind substituibili pe baza unei norme de substituție; este interesant să se cerceteze și complementaritatea dintre intensitatea impulsului și timpul de acționare (este posibil ca impulsul să nu fie sesizat de sistem decât dacă, la o intensitate dată, acesta acționează un timp minim etc.)
- inerțialitatea unui sistem este o funcție directă de structura sa, de mărime și, desigur, de idiosincrazia sistemului
- sistemele aflate la echilibru manifestă o mai mare inerțialitate, deoarece structura este configurată pe „funcția” de auto-reglare, pentru a menține steady-state-ul
- „mișcarea” sistemului aflat în echilibru presupune, deci, acționarea cu impulsul la nivelul verigii structurale slabe
- o de notat că cu cât impulsul se adresează unui nivel structural mai fundamental, cantitatea de impuls trebuie să fie mai mare pentru a se atinge pragul de semnificație, dar reversibilitatea sistemului în starea neperturbată este mai puțin probabilă și invers, cu cât nivelul de adresare a impulsului este mai superficial, cu atât perturbarea sistemului necesită o cantitate de impuls mai mică, dar probabilitatea revenirii sistemului în starea neperturbată este mai mare.